

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصول حسابداری ۱

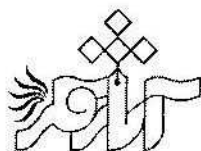
تالیف:

دکتر محمدرضا عسگری

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار امام خمینی (ره) شهرری)

مریم فتح الهی

سارا حیدری

انتشارات آثار فکر

تهران - ۱۳۹۴

سرشناسه	: عسگری، محمدرضا، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصول حسابداری ۱ / تألیف محمدرضا عسگری، سارا حیدری، مریم فتح‌الهی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات آثار فکر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۰ ص: مصور، جدول. نمودار: ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: 978-600-7492-18-5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: حسابداری
شناسه افزوده	: حیدری، سارا، ۱۳۶۸ -
شناسه افزوده	: فتح‌الهی، مریم، ۱۳۵۰ -
رده بندی کنگره	: III ۵۶۵۵ ۱۳۹۴ ۵۵ع۲ف /
رده بندی دیویی	: ۰۴۶/۶۵۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۴۸۷۴۵

اصول حسابداری ۱

تألیف: دکتر محمدرضا عسگری

سارا حیدری، مریم فتح‌الهی

ناشر: انتشارات آثار فکر

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

صحافی: نشاط

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۲-۱۸-۵

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری

پلاک ۹۹، تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵، ۴۵۵۷ ۰۹۱۲۲۰۰، نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۲۲۰۰۰ تومان

پیشگفتار

تاریخچه حسابداری

نگهداری دفاتر حسابداری به شکل بسیار ساده از قرن ها پیش در تاریخ بشر معمول بوده است. بابلی ها پرداخت حقوق و دستمزد را با خط میخی بر الواح گلی نقش می کردند؛ مصریان قدیم درآمد و هزینه دستگاه های دولتی و عملیات و معاملات بنگاه های بازرگانی را بر روی کاغذ پاپیروس ثبت می نمودند.

دفترداری دابل یا دوطرفه، که اساس سیستم های جدید حسابداری است، نیز سابقه ای طولانی دارد و نمونه های متعددی از دفاتر حسابداری به صورت مترادف، که قدیمی ترین آنها مربوط به سال ۱۲۱۱ میلادی است و توسط بازرگانان ایتالیائی تنظیم گردیده، در موزه های بزرگ دنیا موجود است.

اولین کتاب چاپی درباره دفترداری دابل متعلق به یک راهب ایتالیائی به نام لوکا پاچیولی است که در سال ۱۴۹۴ میلادی منتشر گردید و بسیاری از اصول دفترداری و حسابداری زمان ما عیناً در آن ملاحظه می شود. به نظر بعضی از محققان احتمال می رود رساله دفترداری دابل پاچیولی با استفاده از نسخه خطی کتاب بندتوکترولی، تهیه شده باشد. به تدریج با تشکیل بازارهای سرمایه و شرکت های سهامی، نیاز به حسابداری و حسابرسی حرفه ای اجتناب ناپذیر گردید.

پیشینه حسابداری در ایران نیز به نخستین تمدن هایی برمی گردد که در این سرزمین پاگرفت و مدارک حسابداری متنوع و متعددی برای اداره امور حکومتی و اجرای فعالیتهای اقتصادی ابداع شد که در پاسخ به نیازهای زمان، سیر تحولی و تکاملی داشته است. ممیزی املاک در تمدن ساسانی و تکامل حسابداری سیاق برای نگه داری حساب درآمد و مخارج حکومتی در دوران سلجوقیان و نگه داری حساب فعالیتهای بازرگانی به حساب سیاق، نمونه های بارز و پیشرفته آن است. در ایران عصر حاضر اولین قانونی که حرفه حسابداری و حسابرسی را به رسمیت شناخت، قانون مالیات بر درآمد مصوب سال ۱۳۳۵ بود. در این قانون از حسابرسان مستقل تحت عنوان محاسب و کارشناس قسم خورده یاد شده است. در آئین نامه ای که برای همین قانون در سال ۱۳۴۰ توسط وزارت دارائی تدوین شد، محاسب قسم خورده و کارشناس حساب مطرح گردیده است.

ملی شدن صنایع و مصادره شدن مؤسسات و شرکتها، لزوم کنترل های متمرکز از سوی سازمانهایی نظیر سازمان های صنایع ملی، بنیاد مستضعفان، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران که متولی صنایع دولتی و تحت پوشش بودند، موجب شد که مؤسسات حسابرسی و البته به نام این سازمان ها تشکیل و نهایتاً در دی ماه ۱۳۶۶ توسط قانون مصوب مجلس سازمانی به نام سازمان حسابرسی با وظایف مشخص و ادغام مؤسسات حسابرسی مربوط به سازمانهای فوق تشکیل که در طول مدت فعالیت خود توانسته در کنار تدوین استاندارد ها، کتب زیادی را به رشته تحریر در آورد.

فصل اول: حسابداری واحدهای تجاری خدمات..... ۱

۲		بنگاه اقتصادی اهداف و محدودیت ها
۲		رویدادهای اقتصادی یا مالی
۴		تعریف حسابداری
۵		فرآیند حسابداری
۶		شخصیت حسابداری
۶		سیستم اطلاعاتی حسابداری
۸		استفاده کنندگان اطلاعات حسابداری
۱۰		نقش اطلاعات مالی در تصمیم گیری
۱۰		سیر تحول حسابداری
۱۱		اصول اخلاقی حرفه حسابداری
۱۱		اخلاق و آئین رفتار حرفه ای
۱۱		انواع واحدهای تجاری
۱۲		حرفه حسابداری
۱۴		پرسشها

فصل دوم: معادله حسابداری..... ۱۵

۱۶		صورت های مالی
۱۶		دارایی ها
۱۸		بدهی
۱۹		سرمایه
۲۰		اهمیت معادله حسابداری
۲۵		ترازنامه
۲۶		صورت سود و زیان
۲۸		صورت تغییرات در سرمایه
۳۰		پرسشها

فصل سوم: تجزیه و تحلیل رویداد های مالی..... ۳۳

۳۴		تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی
۳۴		حساب
۳۵		قاعده بدهکار و بستانکار نمودن

۳۷	انواع طبقه بندی حسابها
۴۰	مانده گیری حسابها
۴۰	سیستم ثبت دوطرفه
۴۳	پرسشها

فصل چهارم: ثبت رویدادهای مالی در مدارک دفاتر حسابداری

۴۶	اسناد و مدارک مثبت
۴۶	جریان اطلاعات در یک سیستم حسابداری
۴۶	سند حسابداری
۴۷	اصول و نحوه تنظیم سند حسابداری
۴۸	دفاتر قانونی
۴۹	دفتر روزنامه
۵۲	دفتر کل
۵۵	نحوه انتقال اطلاعات دفتر روزنامه به دفتر کل
۵۹	مانده حساب دفتر کل
۶۱	دفتر معین
۶۲	تراز آزمایشی
۶۷	کشف اشتباهات و تصحیح حسابها
۸۰	فهرست حسابها
۸۰	کدینگ حسابها
۸۵	پرسشها

فصل پنجم: درآمد و هزینه

۹۰	درآمد
۹۰	اصل تحقق در آمد
۹۰	انواع درآمدها
۹۲	شرایط شناسایی درآمدها
۹۴	پیش دریافت و پیش پرداخت
۹۴	وصول مطالبات
۹۶	هزینه
۹۶	انواع هزینه
۹۸	فرض تعهدی
۹۹	پرداخت بدهی
۱۰۳	پرسشها

فصل ششم: سرمایه گذاری مجدد و برداشت ۱۰۵

۱۰۶	سرمایه گذاری مجدد
۱۰۸	برداشت
۱۰۹	مقایسه برداشت با هزینه
۱۱۰	صورت تغییرات در سرمایه
۱۱۲	پرسشها

فصل هفتم: چرخه حسابداری، انجام تعدیلات، تهیه کاربرگ ۱۱۳

۱۱۴	تقسیم بندی فعالیت های مالی
۱۱۵	مراحل حسابداری در طول دوره مالی
۱۱۵	چرخه حسابداری و شرح مراحل آن
۱۲۰	اصلاحات
۱۲۲	تعدیل حسابها
۱۴۷	بستن حساب
۱۴۹	تهیه تراز آزمایشی اختتامی
۱۷۱	کاربرگ
۱۷۳	مزایای استفاده از کاربرگ
۱۷۶	پرسشها

فصل هشتم: مطالبات تجاری ۱۸۴

۱۸۵	انواع مختلف مطالبات
۱۸۵	چگونگی شناسایی حسابهای دریافتنی
۱۸۷	ارزش گذاری حسابهای دریافتنی
۱۸۷	روش حذف مستقیم
۱۸۹	روش ذخیره گیری برای مطالبات مشکوک الوصول
۱۹۲	مبنای محاسبه مطالبات مشکوک الوصول
۱۹۶	اسناد دریافتنی
۱۹۶	چک
۱۹۸	سفته
۲۰۲	پرسشها

فصل نهم: حسابداری واحد های تجاری بازرگانی ۲۰۴

۲۰۵	طبقه بندی واحدهای تجاری انتفاعی
۲۰۶	فعالیت واحدهای بازرگانی
۲۰۷	چرخه عملیات واحد بازرگانی

۲۰۸	سیستم نگهداری موجودی کالا
۲۱۲	خرید کالا
۲۱۴	تخفیف خرید
۲۱۶	هزینه های حمل و نقل
۲۱۷	حساب موجودی های کالا
۲۲۰	روش های فروش کالا
۲۲۵	بستن حسابهای واحد بازرگانی
۲۲۷	تهیه صورت های مالی واحد بازرگانی
۲۳۳	سیستم ثبت ادواری
۲۳۵	ثبت خرید و تخفیفات در سیستم ادواری
۲۳۶	هزینه های حمل و نقل در سیستم ادواری
۲۳۷	ثبت فروش کالا در سیستم ادواری
۲۳۹	کارت حسابداری کالا
۲۴۳	ماهیت موجودی مواد و کالا
۲۴۳	طبقه بندی عمده موجودی ها
۲۴۷	روش های تعیین بهای تمام شده موجودی کالا
۲۵۰	استثنائات روش های ارزیابی
۲۵۸	اصلاح حسابها
۲۶۳	پرسشها
۲۶۵	فصل دهم: دارایی های غیر جاری
۲۶۶	انواع دارایی ثابت
۲۶۶	اجزای بهای تمام شده دارایی ثابت مشهود
۲۷۱	دارایی های نامشهود
۲۷۲	اجزای بهای تمام شده
۲۷۳	سرقفلی ایجاد شده واحد
۲۷۳	استهلاک
۲۸۹	مواد قانونی استهلاک
۲۹۱	پرسشها
۲۹۲	منابع